

Několik kapitol o mezinárodnosti.

(Vyňato z Národních Listů.)

IV.

Mezinárodní shoda a etnické sbratření.

Socialisté ukazují k tomu, že v jejich dělnických schůzkách velmi do-
bře znášejí se Češi a Němci, ba že
zároveň i se zahraničními Němci
svorně postupují, i vyvozují z toho
jakous mezinárodnost. To ovšem
jest velký blud.

Že v Rakousku socialisté různých
národností od hradu z předu veliké
národní těsnice ze svého vnitřního
jednání vytlačují, jest přirozenými
poměry, jak jsme bohužel vysvětlili,
podmíněnou taktikou. Při vytyžo-
vání pak s. jeh čisté dělnické otá-
zky mají rozhodné právo spoliti se
s jinonárodnými dělníky, jakož i češ-
ský kapitál spojuje se s cizím kapita-
lem. Abychom to dohrozili kon-
kretním příkladem, mají, dejme to
mu, při stávkě českých truhlářů mít
právo povolávací do svých opuště-
ných dílen německé dělníky, ale
naproti tomu mají zase čeští truhlář-
ští dělníci právo, vyzývají své němeč-
ské soudruhy, aby k vůli soli lárnosti
dělnických zájmů vybidnutí toho
nepřijmali. To však není ještě
ládnou mezinárodností, nýbrž toliko
mezinárodní shodou, to jest shodou
mezi členy jednotlivých národů, jaká
se dosti často vyskytuje i u jiných
stavů, na př. živnostníků, lékařů,
architektů, žurnalistů atd., ano i me-
zi jednotlivými státy. Takováto
mezinárodní shoda však neznačí pro
jednotlivé její účastníky vzdávání se
jejich národnosti a jako český živ-
nostník, lékař, architekt atd. zůstane
při všem jednání s jinými živnostní-
ky, lékaři a architekty vždy Čechem,
tak i český dělník při vět mezinárod-
ní shodě s jinými dělníky může a má
v národních otázkách zachovati sta-
noviaku národní.

Správné jest, když český socialista
v dělnickém jednání s německými
socialisty respektuje jejich němeč-
kou národnost a žádá zároveň i re-
spektování své národnosti české, ne-
správným však jest, když český
socialista mezi svými, mezi Čechy,
říká: "Já nejsem nic, já nejsem ani
Čech ani Němec, já jsem internaciona-
lista", protože předně Němec mezi
Němci to neříká a dále že ono mezi
národní nic jest pouhým nesmyslem.
Francouzský dělník zůstane vždy
Francouzem, německý dělník Něm-
cem, musí tudíž i český dělník vždy
zůstat Čechem.

Mnozí socialisté z toho, že prů so-
cialismus směřuje k blahu všech
lidí, všech národů, všeho člověčen-
stva, vyvozují zcela upřímně, že
socialista, uznávající všechny lidi
všech národů za bratry, nemůže přý
být odpůrcem jedné národnosti. To
zase jest velkým omylem.

Ve svých ideálních cílech arci
směřuje socialismus ku blahu všech
lidí všech národů, to však jest pou-
hou frází a do nedozrnlé ještě doby
bude mít socialismus na svých nej-
bližších úkolech co řešiti. Do sbrat-
ření všeho lidstva jest tedy ještě
nesmírně daleko a zatím, v nynější
situaci, neohrozuje Čech blaho žán-
ného národa ani sbratření člověčen-
stva, brání-li se proti německému
útlaku a hájí-li svou národní existen-
ci proti násilnému poněmčování.
Pokládáme sice ony krásné sny o
všeobecném sbratření toliko za fanta-
stické utopie, avšak berou-li je in-
ternacionalisté opravdu vážně, měli by
dříve, o jiných národních antagonis-
mech zatím nemluvě, vyzvatí Němce,
aby nás tak nebratřsky neutíakovali.
Pak odpadlo by i naše bránění se, a
internacionalisté tím nejspíše by
přiblížili se ku sbratření všeho lid-

stva, k onomu "výššímu kulturnímu
rozvoji", který vidí ve svých ideích.
Že by jich Němci neposlechli? To
je ovšem jisté, pak ale jest více než
početné, ládati na nás, abychom na-
stývali bratry ty, kteří od vlády jsou
našimi nepříteli. Jak pak moha
podávat bratrskou ruku tomu, jenž
mi klečí na prsou a nemilovrdně mne
rdouští?

Méno vášnou jest známá námitka,
že národnosti člověk přý se nenajít.
Víme, že v první řadě lidéček
musí býti ukrojen, ale právě svědomitý
socialista měl by za takovéto nízké,
prospěchářské stanovisko se stydět.
Socialismu se taktéž nenajít, ale pře-
ce jej hájí ze všech sil a přinášá mu
i značné oběti. Že tím pracuje ku
alepšení svých poměrů? Ano, ale
národnosti ubíjí lidskou svou důstoj-
nost. Kdo svou národnost na povel
německého továrníka odloží, není
volným člověkem, nýbrž bídným
otrokem. Který socialistu ostatně
prodá svou národnost, ten zaprodá i
socialismus, bude-li mti z toho pro-
spěch, na toho není žádné spolehnu-
ti. Takový však necht nám ne-
klamuje o svém internacionalismu,
ten prodal svou lidskou důstojnost
za jinou národnost a nikoliv za mezi-
národnost, která neexistuje a kterou
ostatně ládný Němce by na něm
nevymáhal. Vynucená neb zakou-
pená takováto změna národnosti
nemá práva křítí se jmenem interna-
cionalismu, který vždycky předpo-
kládá mravní etické přesvědčení
prosté všech prospěchářských ohle-
dů.

Proto také nesnížme se k tomu,
abychom vášně diskutovali o tako-
výchto předstraných výmluvách
bezcharakternosti jako jsou na př.
Ubi bene ibi patria, zneb: Či chleba
jít, toho pleť zpívej, a pod. Kry-
jou se tímto pláštíkem jen povahy
podlé, které vyskytují se v každé
organizaci, jež však nezastihují než
odkopnutí.

OD NASICH DOPISOVATELO.

Lexington, Minn., 12. břez. '97.
Ct. red. Pokroku Západu: Již dříve
jsem popsal naše sousední městečka,
ale o LeSueur Centre jsem se ještě
nikdy nezmiňl, pročť čitím tak
nyní. LeSueur Centre jest obydleno
Amerikány, Němci i Čechy. Roku
loomekého bylo zde postavena nová
okr. budova, totiž Courthouse, jenž
stál přes \$40,000 a je chloubou řeče-
ného městečka. První z Čechů byl
zde co obyvatel p. Fr. Kolář, jenž
zastával úřad okresního pisaře. Po
něm se zde počali usazovat krajané
jeden po druhém, tak že jest jich teď
zde hezká řada a všichni jsou zde
obchodníci. Pan Jakub Krenfk,
chvalně známý občan, který již více
úřadů zastával, vede teď obchod se
smíšeným a železářským zbožím.
Jeho syn Krenfk poslouží každému
s hospodářským náčiním. Pan Jak.
Krenfk též kupuje od sousedních
farmářů mléko, z něhož vyrábí zna-
menitý sýr. Pan Václav Krava má
dobře zařízený a zásobný obchod
řeznický, takže poslouží každému
hladovělcemu pravými českými uzen-
kami a buňty. Pan Jak. Peroutka
má řádně zařízený hostinec, kde na-
lezae každý živný útěchu, neboť
depuje pravé české pp. Handschovo
a Pexovo pivo. Kdo tedy do Centru
zavítá, navštívi p. Peroutku, budeš
vldnu a laskavě obsloužen. Pan
Peroutka jest dobrý vlastenec a co
nejlepšího, dobrý humorista. Pan
Jan Kaiseršot vede obchod pekářský
a též každému dobře poslouží. Dále
jest zde p. Fr. Moudrý, jenž zastává
úřad okresního knihovníka. Pan
Josef Rachač, tvrdý rep. okresní
auditor, p. Fr. Rynda, pisař u pana
Moudrého, pan Matěj Nováček, klerk
u p. Peroutky a p. Jan Uhlř stáví
nové obydlí, kdež povede obchod

bohulácký a pan K. Kolář, právník.
Nemoha jinak nežli pochvalně zmi-
nit se o těchto krajanech, ať na jed-
nu výminku. Co se týče těch star-
ších centrovských krajanů, ti jsou
všeobecně známí, že jsou to dobří a
pokročilí vlastenci. Těm ti mladší
jsou dobří vlastenci, však přece jim
chybí to právě — a to jest český ša-
sopis. Každý kdo Čechem se býti
chtí a nozná poněkud dějiny naší
nešťastné vlasti, kde šířena byla lá-
ska křesťanská modem a ohněm, není
dokonalým vlastencem. Tím prav-
ným úžitelem naší sladké mluvy a
našeho českého řeči jest český časopis.
Proto milí krajané objednejte sobě
český list a pišle ho čtete a tak se
zdokonalíte a poznáte naše slavné
předky, co který pro český národ
vykonal. Nežávejte přednost an-
glickým časopisům, které si z nás
většinou tropí šašky, nýbrž přilicte
s láskou k časopisu českému, který
nás poučuje a k dobrému vede. Pan
Jakub Peroutka byl první, když
jsem s ním rozprávěl o těchto věcech
který uznal mé důvody za pravé a
žádal mne, abych mu Pokrok Západu
objednal. Protož ct. red. začáte
Váš časopis panu Peroutkovi do Le
Sueur Centre, Minn. Doufám, že
příkladem pana Peroutky budou brzy
nasiedovat druzí, poněvadž Pokrok
Západu jest orgánem naší ct. Č. S.
P. D. Jednoty a oni k ní budou za
kratičko přináležet, o čemž se ještě
dále zmiňm.



Máte jednu neb více krav?

Jestli ano, ať již pro dlehu nov vřtáček, pro domácnost neb městevnu, nntřihyate znáti
mléčné odstředivky.

The De Laval Separator uestil na jedné krávi a deset drahých roků více nežli kterým
který separátorem snáží jiným odstředivacím systémem. Všechny ostatní separátory jsou čla-
trněji pušně k pokročilému The De Laval patentu. Musí býti užívány svého zúčastně-
separátorem je účinní. Žalujte si pro katalog svých jist podrobnosti.

Spokojnost stávána jako podmínka prodaje. The DeLaval Separator Co.
Čeství: ELGIN, ILL. — Hlavní sídlovna 74 Cortland St., NEW YORK



živobytí. Jeden syn už nedělal
patnáct měsíců, druhý dělal půl ba-
su, totiž deset neb 11 dnů za měsíc
a teď ho nechali na čisto doma a ne-
ví na jak dlouho. Neml to pro-
ládné darebáctví, jen že není práce.
A což můj muž, ten už nedělal
půl žtuvia roku. Dělal kolik roků
v jedné dílně v plechárně a ta je
dočista zavřená a jinde práci do-
stat nemůže, kdyby dělal co chtějí.
Tak se musí dívat, jak se náš ma-
jetek stráel, jak nám dlouho přibý-
vá. Pomoci si nemůžeme, kráť
neumíme, lebrat se stydíme. Co
začít, jak nevíme, když není práce.
Jeden chlapce jde do školy, už by
mohl také dělat, kdyby bylo kdo.
Holka řije, dostane 65 centů od
tuctu živěček. Kolik tuctů jich
může nářt za týden? A to ještě
musí platit 25 centů za mašinu a
50 cent káry týdně. Tak si pomý-
slete mnoholi nám může přinášet
za týden. To máte ty zlaté časy.
Odpusťte, že tak špatně pišu, jsem
už stará. Znamenám se s úctou,
Kateřina Batista.

Pozn. red. Věříme rádi všech-
ny ty steaky, kteréž nás dochází,
jak s měst tak i s venkova, neboť
jestli kdo, tedy dojišta čas, is čtli
dobře i zále s ostatními. Však Pok-
rok Západu není si vědom, že by
byl jakýmkoliv způsobem přispěl
k této bídě a nouzi, že by byl po-
máhal tuto všeobecnou třeň a k i
si na zem a národ uvaliti. Naopak,
Pokrok Západu varoval před těmi
falešnými proroky, kteří v roce
1892 vedli lid na scostí a malující
inu ráj, který přinese svobodný
obchod a zrušení ochrany celní,
připravovali mu peklo. Kdyby
se nebyla dala většina lidu ameri-
ckého, bohužel, že i veliká většina
lidu českého, tehdy svěstí těmi
křamy, těmi oádhoněmi průmyslu
anglického a zahraničního vůbec,
tění zaslepeni, kteří chtěli znič-
nit a zmařit všeho proto jen, že
zbudováno bylo za blahodárného
přsobení strany republikánské, pak
by nebývala zem tato, ta bohatá
Amerika, oplývající bojností, upad-
la v onu neblahu třeň. A nedo-
stí na tom, že ten lid před 4
roky dal se zmámiti těm faleš-
ným prorokům, nýbrž on se dává
jimi zfanatisovat a mámiti až pe-
sud. To dokazuje závěrek dopisu
ctěné krajanke, kteréž připomíná-
me, že jsme měli po všechnu tu
dobu předcházející minulou právě
demokratickou správu našeho mēnu
založenou na zlatě, že jsme měli
v podstatě tu samou měnu, kterou
máme nyní a měli jsme skutečně
"zlaté" časy, byla Amerika Ameri-
kou. Proč pak si nestěžovala ctě-
ná naše odběratelka před pěti a
před desíti lety na "zlaté" časy? A
vztor tomu že trpce zkoušeti mu-
seli všichni ti, kteří dali sluchu to-
mu mámení a šalbě falešných pro-
roků, že museli jiti po dlouhé
čtyři roky cestou křřžovou, dáti
sluchu těm samým falešným pro-
rokům v minulé volbě a dávají až
posud do velké mřfy. Když před
rokem 1893 panoval v této zemi
blahobyť, dovozovali tuto falešný
proroci, že tž přichází sám sebou,
ať jedna aneb druhá strana má
většinu a je u vlády, že blahobyť
spíše ještě změnou musí zrůstati a
láteřili na republikány a republi-
kánské zákony, že blahobyť není
větším než by. Když nastoupila
demokratická vláda a hned v záře-
nastala krize a počala zrůstati bíd-
da, tu nevěděli nic o tom, že musí
být dobře, ať je tam ta strana aneb
ona, nýbrž svalovali to pořád na ty
republikány, na ty republikánské
zákony a slibovali, jakmile ty záko-
ny budou zrušeny, že se blahobyť

obnoví a bude ještě lépe než bylo.
Budu tomu brzo čtyři roky, co
sešel se kongres ku zvláštnou za-
sedání svolán jsa prezidentem
Clevelandem, aby tedy zrešil ty
sloповěstné republikánské zákony,
což také učinil. Míjal pak měsíc
po měsici a čtvrtletí po čtvrtletí a
když bylo čtm dále tím hůře, stále
ním ti samí falešní proroci hlásali,
že musíme počkat až budou delší
doba ty zákony demokratické v
plácnosti, pak že se vrátí ten starý
blahobyť. Minula tak celá lhůta
presidentská, minuly celé čtyři
roky a s těch slibů nespínil se ani
jediný, naopak, jak národ, tak i
jednotlivci v něm klesali a klesají
hloub a hloub. Ale ti nevědomití
mamiči a falešní proroci klamali
s klamou dál a dále tan jimi svedený
lid, namlouvajice mu, že ti repu-
blikáni, ti sami republikáni, kteří
zemí dali nejzřetější rozkvet a
lidu největší blahobyť, jsou pořádě
ještě vinni té bídě, která na zem
přikvačila za správy demokratické!
A pak přý jest národ americký
nejosvěleňším národem na světě!

San Francisco, Cal. Ctěná re-
dakce! Vzdávám Vám jmenem
svým a své rodiny ardeňný dík za
to, že jste uveřejnili minulý můj
steak a dovolte, abych toutéž cestou
poděkovat šlechetným dárcům, kte-
ří na mne v mé bídě vzpoméli;
jsou to pánové V. Chládek z
Dunlap, Nebr. a F. Kutil z Woon-
socket, S. D., od nichž obdržel
jsem od každého po jednom dola-
ru, začaž jim jmenem své rodiny
nejserdecňější díky vzdávám a vděč-
ností svou je ujišťuju, znamenám se
v úctě,
Alois Mařin,
915 Elizabeth st.

Danforth, Ia. Ctěná redakce!
Dovolte ještě jednou o tom samo-
činném hraem stroji, čili organu.
Ohlašují, že jest samočinný, ale
vždyt musí tobit, to je mi k zlosti!
Když jsem jej objednala, psala
jsem český a obdržela jsem jej.
Když jim ale pší o válezky tak
mi nerozumějí a musím psát angli-
cky. Nejsem té řeči dost znála a
proto jsem si došla k paní Tělové,
by mi byla nápomocnou. Odpesali
mně že hraje třeba 600 kusů a
kdybych je všechny chtěla, že si
jich můžu tucet koupit, že moc ne-
stojí a že se vyrovná obyčejným
varbaním. Leda snad těm ohluch-
lým a v kostele když budou dva
zpívat, nebude ten slavný organ
slyšet a když by tancovali, tu by
se museli zout, pro jiného nevím
proč by to bylo zapotřeby.
Anna Burianek.

Hayden, Phelps Co., Neb. Ctěná
redakce! Myslím, že Vaši čtená-
řové již čtli aneb slyšeli o tak
zvaných židovských brambořech
neb artičkách. Dovolte mně říci,
že ti, kdo je dříve neznali a začali
je pěstovati pro prasata, jsou př-
jemně překvapeni a nemohou na-
lézti dosti chvály pro artičky, co
levné a zdravé krmivo. Já pěstuji
artičky pro své prasata již po
minulých 7 roků a vím tedy z vlast-
ní zkušenosti, že nelze je přechvá-
liti a jsem jist, až jejich dobré
vlastnosti vejdou ve všeobecnou
známost, že nebude ani jednoho
pěstitele vepřového dobytka, kterýž
by nepěstoval též artičky a zvlá-
štē v těch krajinách, kde se nelze
vždy spolehnouti na hojnost deště.
Rostou dobře všude, kde roste
kukuřice aneb bramборы a dají
žest až desetkrát hojnějši úrodu
nežli kukuřice. Sázejí se tak jako
bramборы a vyžadují méně ošetření
než kukuřice. Však není je po-
třeba sklízeti neb dobývati ze země,
jelikož mráz jim v zemi neu-
škodí a prasata si je vyrývají od

Cleveland, O. Ctěná redakce!
Už zas hlásáte do světa, kteréž že-
lezniice dovezou zdarma podporu
do Indie. Je to hezké od Vás, že
se staráte o trpěl, ale bohužel, že
na zdejší dělnictvo zapomínáte. Ty
tisíce a tisíce dělníků zdejších bez
práce, o ty se nestará žádný, aby si
mohli chleba vydělati, aby na ně
také ten hladomor nepřišel. A
že přijde, to buďte jisti, jestli to
takhle ještě dlouho potrvá. Mám
muže, tři syny a dcera, už jsou
všichni velet a nemůžeme udělat